

CZU: 930.1(=161.1)"18":94(=135.1)(497)

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.5018021>

ROMÂNII DIN BALCANI ÎN CERCETĂRILE SLAVIȘTILOR RUȘI DIN SECOLUL AL XIX-LEA

Liliana ROTARU, Ion EREMIA

Universitatea de Stat din Moldova

Interesul politic și geostrategic al Rusiei față de Balcani și expansionismul rus în această direcție au produs în secolul al XIX-lea o întreagă literatură, în special literatură etnografică și statistică despre poporul slav din sudul Dunării, dar și despre comunitățile etnice care coexistau cu el. În acest studiu, autorii și-au propus să identifice în cercetările slavilor ruși din secolul al XIX-lea informații și considerații ale rușilor despre românii din sudul Dunării. În cea mai mare parte, primii slaviști ruși erau reprezentanți ai grupurilor etnice slave, originari din zona balcanică, care studiau la universitățile rusești și / sau erau angajați în serviciul împăratului rus. Deoarece acești cercetători cunoșteau limbile slave sudice, dar și scopul investigațiilor, cercetările lor poartă mai mult un caracter statistic și descriptiv, cu puține intervenții analitice. În lucrările analizate în acest studiu, slaviștii au atestat o prezență importantă a românilor în sudul Dunării, românii fiind identificați cu nume diferite – rumuni, volohi, valahi, țințari, cuțovlahi etc., dar toți vorbind aceeași limbă. Deși ponderea demografică atestată a românilor din Balcani nu a fost foarte importantă, aceștia sunt prezenți în toate statisticile elaborate de slaviști ca fiind a 5-a națiune din Balcani, după bulgari, sârbi, greci, evrei, albanezi sau turci. În acest fel, a crescut interesul cercetătorilor ruși pentru o națiune creștin-ortodoxă. Deși prezenți, românii din acea regiune nu contau cu adevărat. Însă, datorită intereselor militare și politice ale Imperiului Rus în Balcani, a fost posibil să se păstreze informații foarte diverse și valoroase despre prezența românilor la sud de Dunăre.

Cuvinte-cheie: *slaviști, Imperiul Rus, Balcani, Dunăre, români, rumuni, volohi, valahi, țințari, cuțovlahi.*

THE ROMANIANS FROM THE BALKANS IN THE RESEARCH OF THE XIX CENTURY RUSSIAN SLAVICISTS

Russia's political and geostrategic interest in the Balkans and Russian expansionism in this direction produced a whole literature in the 19th century, especially ethnographic and statistical literature about the Slavic people from the south of the Danube, but also about the ethnic communities that co-existed with them. In this study, the authors set out to identify information and considerations of the Russians about the Romanians from the south of the Danube in the researches of the Russian Slavists from the 19th century. For the most part, the first Russian Slavists were representatives of the Slavic ethnic groups, originally from the Balkan area, who studied at Russian universities and/or were employed in the service of the Russian emperor. The fact that those researchers knew southern Slavic languages, but also for the investigation purpose, had determined a more a statistical and descriptive character of these researches, with few analytical interventions. In the works analysed in the text of the study, the Slavists attested an important presence of Romanians in the south of the Danube. Romanians were identified with different names – *rumuni, volhi, valahi, tintar, cuțovlahi* etc., but all of them spoke the same language. Although the attested demographic share of Romanians in the Balkans was not very important, they were presented in all statistics made by the Slavists as the 5th nation in the Balkans, after Bulgarians, Serbs, Greeks, Jews, Albanians or Turks. In this way, the interest of Russian researchers in a Christian-Orthodox nation increased. Although numerous, the Romanians in that region did not really matter. But due to the military and political interests of the Russian Empire in the Balkans, it was possible to preserve a very diverse and valuable information about the presence of Romanians south of the Danube.

Keywords: *Slavists, Russian Empire, Balkans, Danube, Romanians, Rumuni, Volohi, Valahi, Țințari, Cuțovlahi.*

Prezentat la 17.05.2021

Publicat: iunie 2021